

Pitšo ya motho xe a ile Makxoweng xomme a sa boe xaê,
xoba a thupilwe ke manaba.

Motho xe a be a ka re xo tšwa le ba bangwê ba ya Makxoweng, yêna a šale mola bangwê ba boya xaê, o be e bitšwa ka dihlare ka tsela ye:- Ngeka e be e bitšwe, mme xe e bone ka marapô a tše di hwileng xobane o kae, o be a nyaka nake ya mokhure a e thšehla botse, a êpe mudi wa moômšane, xepê a kxa le mahlare a ôna xomme a di kxotla, a di thšela ka xare xa meetse; a laêla yole wa xo timêlêlwa a re:- "Kamehle xe o tsoxa o botše morwedi wa xaxo yo a se šaxo ya ba kxôpa xoba mošimanyana yo a sešoxo ya ba monna, a letše naka ye ka mehla, mola dikxoxo di nyoko lla. Ke xore ka lôna lebaka leo batho ba lôra. A tšîê meetse a, a athšêlê kamo nakeng a e letše a xoêlêla leina la motimêlwa xore a boe xaê. Taba yeo swanetše xo e dira kxwedi ka moka".

2 Xo thwe meetse ao xe e re xoxobya-xo-xobya xomme a dira maphilo, a befe diša mong wa motimêlwa, xore a mo kweše bohloko xomme a mo xapeletše xore a be ye a xopolê xaê. Ka xo r'yalo ba re o tla bôna motho yola a neng a timetše a boya xaê.

Molodi wa naka o dira xore mong wa xaxwe a dule a letša lentha! Mahlare a mômšane ôna a dira xore lehlôyô le xole le e ya pele ka xo fitiše tekanyô.

Medi yôna e dira xore a fêlê a lora menathe ya xaê le baxwera ba xaxwe le bana babo kudu-kudu batswadi baxaxwe. Le xe e kaba o tloxile xaê ka xo tlala pelo, tšeo ka moka o tla di lebatšwa ke naka ya mokhura, a boya xaê kapela. Le xe e bane o be a thupilwe, o tla thšaba mme a boya xaê.

3 Xo tôtômpetše. Ke dilô tše ditwang bana mola ba kxôna xo bolêla. Ke tšôna tše batho ba tšebaxo dikêlêllô tša bana ka tšôna.

I

The-tha thaka di a swa, xa di swi xo swa marutse, Marutse a Kxatiela, e tšwa ntsweng, Ntsweng a mohuma nti, Mohumanti a tšwa fe ke tšwa xa-Thema. Wa humanang? Phalana pedi di di yang? di nwa meetse ka kxa

lehlokwa, ka tia-tia, o se tie kudu dilô tša Barwa. Kxotlo mmalo mmalo malekeleke matswa ka fase. Phiri setsêna ka moraba o re xo tsêna o rôxôbê, o se kxope ke lexonyana; lexonyana le kxopê mpya, mpya e kxope monye motse, monye motse a tsie rumô a ekêekê a le rwele, a tsoše Polometse, polometse e tsoše kwena, kwena, e tsoše difêfêtle, difêfêtle tša banyana. Lena ba nnyana le ya xo le noka le se tšielê nong yaka. Xo lla xa yôna e reng? E re: Tsodio! Tsotsorr! Mmangwale etswa ntlong.

2.

Ka re ke mo thabeng ka kwa mokxoši o lla. Kahlakana le Nkikidi a rwele nama tša badiša. Ka re nko o nthsexê lê a nkxometsa kaselepyane Ka re kxomo ešu e tla tšwa, ka ja mohlana ka xo tima, ka ja le morwa Mathibedi, o thibetše kxomo di feta.

Fidi pitla Mpapanana.

3.

4

Ka dikêlêla le thaba ya Borwa ka hwetša Bonku ba e ja lexo ka inemêla le nna ka ja nabo. O se je kudu o pône retsoxo re ya Borwa. Mohla re ya Borwa Mphatêkhudu a balê. Kolobê dipedi di eme sefateng, nka tšia thipa ka re: Leleu-leu.⁴ Monoke ka dula ka thanya, ka thanga nkhe Lekwekwele kwekwele lela la xešo la malala, le letše kae? Le letše Têtê kxolo la Seremi la Makiti O ya ya na, wêna o yang Tsobo? O botše Sekwati a ye Borwa, a boye a xapa namane, namanyana ya maoto mæraxanyane. Badimo teng! Kxane lesela tlala? Lehlwalešika le noka Mohwibidu.

5.

Tompane a bo phuti a kwena, phuti a kwena mokxalong, Medî a se rôthêla matlapala, mohlohlopudi wa seloma banna, o lumile Rankapatheng a tsoxa a anexela Matêbêlê a hloma e ka ba mo rata kudu. Sengwê sa re kua ke bônang? Ke lekoba-Thebe, lône le diaug? Le bolaya Kxaka. Kxaka le isafe? Le yo fa Molêlê. Molêlê xa ji kxaka, o ja Seputoko Sephara Mohlaka mabêlê xa se je, se nwa meetse fêêla, meetse a Lehlabá. Lehlabá le lexolo, kxotlo thšaba, kxotlo ke thšabeng? Thšaba tolotšane, tolotša madiba.

K34/26

6.

Ka tantêla tantêla, ka ya xa mpedi a sekô, ka humana kxomo dixangwa Bannyana. Bašimane Ba ile kae? Baile xo leta maeba. Maeba bohlanhlaxane, hlanhlaxane lekôtôpô, Kôtôpô la xo ja marôtse ka mafuri.

5

Kxomo ya Lešaka.

Ka sexaxešo xe motho a na le dikxomo tše dintšhi, o nyaka kxomo ye e di fetang, ka moka a e dira thokxola. Kxomo ye a e kxethang, ke ye a e ratang kudu-kudu xo feta tše dingwê. E kaba kxomo ya thsadi xoba ya pholo. Kudu kudu xo be xo kxethiwa ya pholo. Kxomo yeo e tlaxo kxêthwa e bitšwa thaxola.

Selô xe se be se kxethilwe xore ke thokxola, se be se hlomphiwa kudu, se ratêxa sebile se boifiša.

Xare xa diruiwa ka moka thokxola e be e eba kxomo xoba pudi. Xapê kxomo xoba pudi e e kxêthwang e be e swanetše xoba tše dikxolo xapê di fenyâ tšeo di phelaxo natsô ka lešakeng.

Xe xo beiwa thokxola ya kxomo xobe pudi, melôkô e mexolo e be e/^{bitšwa}, xomme kxadi ya laêlwa ke mokxalabyê xore a yo nyaka sehlaré sa thokxola se se tlilexo xo tlôtšê kxomo xoba pudi ye o. Mere e beng e nyakêxa kudu ke morula le mosehla. Makwathi a mere e, xe motho a be a nyaka morula o be a kxotla makwathi a ôna xe a be a nyaka mosehla o be a kxotla makwathi a ôna; fêêla ba sa e hlakanye le selô. E tlare xe ba e kxotlile, ba re mole e le bošexo, ba swara kxomo yela ka lešakeng; xomme ba e tlôtšê mosela ka makwathi a le.

Kôta e e bofelang dikxomo mola ba xama le yôna e be e tlotšwa, xore le xe motho a ke tla o re ke tlile xo leka dikxomo xoba dipudi xo hwê yêna.

Kxomo e e beilweng xe e bône motho bošexo a swere marumô e sa mo tsebe, e be e thôma xo bôpe le xo kxoma, xo re mong wa yôna a tsoxe a tle xo di hlakodiša. Xe mong wa tšôna a sa thšwelele, xomme lehlohloimi le rate xo di xapa, kxomo yeo e beilweng e be e di thibêla ka pele 'mme e xana xe di etšwa.

6

Mahlohloimi a be a ne le maanô a maxolo, a be a re xo bôna xobane a kxonne xo bula, a tšwêla Kantlê xomme a letêla xe kxomo yela e humola. Kexore xe kxomo yela e humola tse dingwê di ka tšwa,

xomme lehlohlomi la kxôna xo di xapa.

Tabana e ngwê šī ya kxoši ya Moletši kxaufsi le motse wa Polokwane (Pietersburg) ya tšôna kxomo tse tsa xo bewa ke beng ba tšôna.

Xo thwe xo be xo na le monna e mongwê yo ba rexo ke Maphôtô, a dula kxaufsi le mo xo bexo motse wa Bethesda kxaufsi le motse wa mapolisa wo ba rexo ke Kalkbank Mašupi a mokxalabyê yeo Maphôtô ke mo xo dutšexo ntona e ngwê ya Moletši ye ba rexo ke kasekhuta.

Maphôlô o be a na le dikxomo tše dintšhi; byale dintona tša Molôtô tša thsebafa xe mofo yeo ana le dikxomo tše kalo, xomme ba mmexa mošatê.

E rile ka letšatši le lengwê dikxomo di le phulong, Maphôtô a bôna ba di xapa; a beya a tseba xa botse xobane xe a ka di latêla e tla ba lehu lexaxwe. Ka xore xe kxoši e be e ka xo thopêla dikxomo wa re ke yo di tšiya mošatê, kxoši e be e sa xane natšô, e be e xo lokolla xo re o di xapê; fêêla pele xaxe o di xapa o be o swanetše xo tloxêla e ngwê kxorong. E le xore mola o laêlang xore o ya tloxa, kxoši e tla laêla masoxana xore a yo xo lalêla tseleng xore a xo bola ye 'mme a xapê dikxomo tšela; ka xore ba re "Se ya mošatê xa se boye".

Maphôtô e se a hlwa a e thswenya ka xore ke sala dikxomo moraxô, kaxobane o be a tseba mokxwa wa maxoši.

Xôna mo kxomong tša Maphôlô xo be xo na le kxomo e ngwê ye e beilweng thokxola. Kxomo yeo xe xo bolêlwa xo thwe, e ile ya xana xo sepela yathlaba tše dingwê xe di re di a sepela, xofihlêla xe ba bile ba xapa yôna e e le noši pele ba kxôna ba xapa tše dingwê.

Xe Maphôtô a bone xo le byalo, e se a hlwa a sa dika-dika, o ile a tšia thutwana ya xaxwe a ya xa. Dikxale xo dula xôna.

E rile xe ba fihla kxorong ya mošatê, kxomo yela ya thôma xo bôpa le xo kxoma. Kxoši ya re ka xo tseba a laêla banna xore ba se ke ba bolaya ye ngwê ya tšôna xo fihlêla xe mong wa

tsona a tlile. di rile xo tšâna ka lešakeng, banna ba sale kxorong, kxomo yela ya thôma xo êpa seletese sa Mošatô e bôpa. E ile ya se êpa xofihlêla mmele wa yôna o fêlêla ka xare ya kxôna e rôbala. Kxomo yeo ba re e dirile byalo matsšatši a marako, ke mo kxoši le matona ba thomileng xo belaêla; fêêla ya re ka xobane kxomo e le kxomo ba sitwa xo di bušetša moraxô.

E rile ka letšatši le lengwê basadi ba tšwa nokeng le moxatša kxoši, kxomo ye le ya fofe lešaka ya kitimêla basadi bale ba rwele meetse ka metšexa, ya fihla ya bêtha motšexa wa mohumaxadi wa mohumaxadi wa wêle fase o na le meetse, fêêla wa seke wa phumêxa wa dula fase xabotse le meetse a ôna. Kxomo yeo xe e bêtha motšexa wo banna ba be ba e bôna, fêêla se se ba makaditšeng ke motšexa le meetse xe di se tša phumêxa mosadi le yêna a se a xobala.

Xo thwe ka lôna letšatši leo kxosi e ile ya laêla xore dikxomo di išwê xo Maphôtô xa- Dikxale. Xo thwe masoxana a ile a di tšia a di xomela nokeng ya Moketsi (Sand river). Xôna mo di hlakane le Maphôtô.

Nono Keng? Koša ya Sesotno

Key E.

8

m.m: r : d	d.t : d : l.s.	d.d : m.d. : r
Nono ke ng	nono: ke ng	ana: ke: ma

dit : d : l.s.	s. : r.r : r	d : r.d. : l.s.
sele: ma: selela	ngwale e lale	a lale tsela

- : : s,t,l,s	: s,l,l,ss:	s,t,l,s:	: s,l,l,s
axoselo	hlahlolêle	axoselô	hlahlolêlo
: d	d:	d:	: d
No	No	No	No

Key G.

Tšepo mpolae. Ke koša ya dingwetši.

s.s. : s : s	f.m: r : r	d.d : d : -	: - : -
babo : xa: di	baile: se: leme	keya: le: ma	s tše
:	m.m : d: m	r.r : r : r	dit: d : -
s.m: s.s : m	TsePe: la: ka	mpolae ke hwê	kea:lema s tšea
Pempola e			

:	:	m.m :	d :	m	r.r:	r: r	d.t :	d :	-
s.m :	s.s :	m	Tšepé	laka	la-	mpolae-	-	koa :	lema s
pe	mpo	lae		boxvale				Tše	pe

end of p. 8

1 Nono keng nono keng a na ke masela masele tsela, ngwale a lale a lale tsela no a xo selo no hlahlolêla.

2 Be boxadi ba ile seleme ke lema Tšepe mpolaê.

Mankxoraxa mankxara motho yo Moso o sena mmala:

wêna o sa jeng patše o otišwa keng?

Mathaka re xôletša mollô teng

O' hua! hua! hua! hua!

AO Beêlêtsa xa Kxoši.

10 Xo kxoši e be e ka kxahlwa ke mosetsana košeng mola ba bina, o be a laêla e mongwê wa basadi ba xaxwe xore a tšolê pheta a tšweše mosetsana yeo. Mola a mo tšwešaxo ke xôna xe a mmeleditše. Le xe e kaba mosetšana o be a setse a beeleditšwe, o swanetše xo hlala, ka xobane o apešitšwe pheta ya thexa, e aperwanç ke maxoši. Xo tloxa ka lôna lebaka leo a beletšwaxo ka o tle hlôkômêlwe kudu ke batseta le bakharono ba mošatê xore a se ke o dira dilô tše mpe tše di ka ba kxopišang.

Xe mosetsana yeo a ka senya, o amoxwa pheta yela ya thaxo, xapê tataxwê o swanetše xo lefa.

11 Setôpa.

Xe motho a be a utswa o be a alafiwa ka molamô o ba re xo ke dryôpa. Molemô o be o thšabâxa kudu kudu kaxobane xo thwe xe motho a utswitse a re reng mafela mong wa thšemo o be a e ya ngakang xo kxonêle setopa. 'Mme xa se bone, ngaka e tloxa naê ya ya mo xo utswitšwexo ya fihla ya tlotša setôpa xo mo mafela a be xo a le xôna.

Motho yo a utswitšexo o tla makala a šetše a thunywa ke monwana xo oa leoto 'mme a le thukhunya ka leretheng; a hleba mokxoši a re ke utswitše mafela a xa semang-mong nkeleng xo yêna a ntopollê ke ne kxomo.

Mere e be xo e dira setôpa ke e: medu ya mothšethšane le mahlare a mokwêrê-kwêrê, xoba Mohlakola, ba hlakanthša le makhuru a tau 'mme ba fetolêla ka masepa e pela xo ba hlôlô; 'mme ba ripa nhla ya bosepe bya motho ba hlaka nthša natšo ba di fiša ka lengeta ba di šila; mme e tla re mola e le tše diso, ba nyaka le kwakwathi la se-xôlôla ba silêla nalo. Kemoka setôpa se phethexile.

12

Boloji

Motho xa a ke a ehwa fêela xo se ma yo a nmlaileng. Hutswane e se a dira batho xore ba hvê a o wa o ba dirile xore ba phele lebaka ka moka. Byale xo na le batho ba bangwê ba ba rexc mola re se robetše, ba tsoxa ka mapono ba swere di dibêlô tša makhuru tša xo hlakanthswa le melemô ye xo lowana ba tšama ba rwala batho malaong a bôna ba ba iša mexaxeng a maxolo a dithaba ba ba fošetša fase xore ba robexê. E tla re mola dikxoxo di thôma xo lla bao bušetša batho ba le malaong a bôna.

Batho bale ba xo lala ba fošetšwa fase xe ba tsoxa, ba kwa bohloko mebeleng ya bôna 'mme ba thôma xo lwala. Ngaka e tla bitšwa ya ba botša moloi yo a - - - ileng.

Xe motho e ehwa ke xore o livilwe le xe a be a ka xobala ke xore o likilwe ke ba loi byale o ba šitile.